

Protokół z kontroli Komisji Rewizyjnej w zakresie „Stan działań przeciwpowodziowych i zarządzanie kryzysowe”

Zgodnie z upoważnieniem kontrolę w dniu 18 sierpnia 2025 r. przeprowadzili radni: Wiesław Bigos, Ireneusz Starczynowski, Wiktor Koziorz, Krystyna Wróbel.

Członkowie Komisji Rewizyjnej zapoznali się z następującymi materiałami/dokumentami:

- Materiałem przygotowanym przez Wydział Zarządzania Kryzysowego, Spraw Obronnych i Zdrowia „Stan działań przeciwpowodziowych i zarządzanie kryzysowe”.

STAN DZIAŁAŃ PRZECIWPOWODZIOWYCH

Zgodnie z art.4 ust. 1 pkt 16 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym powiat wykonuje określone ustawami zadania publiczne o charakterze ponadgminnym. Jednym z tych zadań jest:

„ochrona przeciwpowodziowa, w tym wyposażenie i utrzymanie powiatowego magazynu przeciwpowodziowego.....”.

Powiat realizuje te zadanie poprzez:

- Plan Operacyjny Ochrony przed Powodzią dla Powiatu Bieruńsko-Lędzkiego jest opracowany, uzgodniony i zatwierdzony. Dokument jest dołączony do Planu Zarządzania Kryzysowego i podobnie jak cały plan aktualizowany na bieżąco.
- Magazyn Przeciwpowodziowy i Kryzysowy został wyposażony w grudniu 2012 roku. Wyposażenie magazynu na etapie planowania zakupów uzgadniane było z funkcjonariuszami KM PSP oraz ratownikami WOPR w Tychach. W latach ubiegłych po określeniu dodatkowych potrzeb realizowane były zakupy dodatkowego sprzętu. Zarządzeniem nr 12/2024 Starosty Bieruńsko-Lędzkiego z dnia 26.03.2024 r. w sprawie wprowadzenia „Regulaminu funkcjonowania powiatowego magazynu przeciwpowodziowego i kryzysowego dla powiatu bieruńsko-lędzkiego” zostały wprowadzone zasady gospodarowania sprzętem oraz reguły jego wydawania i rozliczania.

ZARZADZANIE KRYZYSOWE

Podstawą do organizacji zarządzania kryzysowego w powiecie bieruńsko-lędzkim jest Ustawa z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzeniu kryzysowym.

Zgodnie z zapisem art. 14 wskazanej powyżej ustawy „organem właściwym w sprawach zarządzania kryzysowego na obszarze powiatu jest starosta jako przewodniczący zarządu powiatu”.

Do zadań starosty w zakresie zarządzania kryzysowego:

1. kierowanie monitorowaniem, planowaniem, reagowaniem i usuwaniem skutków zagrożeń na terenie powiatu;
2. realizacja zadań z zakresu planowania cywilnego, w tym:
 - opracowywanie i przedkładanie wojewodzie do zatwierdzenia powiatowego planu zarządzania kryzysowego,
 - realizacja zaleceń do powiatowych planów zarządzania kryzysowego,
 - wydawanie organom gminy zaleceń do gminnego planu zarządzania kryzysowego,
 - zatwierdzanie gminnego planu zarządzania kryzysowego;
3. zarządzanie, organizowanie i prowadzenie szkoleń, ćwiczeń i treningów z zakresu zarządzania kryzysowego;
4. wykonywanie przedsięwzięć wynikających z planu operacyjnego funkcjonowania powiatów i miast na prawach powiatu;
5. zapobieganie, przeciwdziałanie i usuwanie skutków zdarzeń o charakterze terrorystycznym;

6. współdziałanie z Szefem Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego w zakresie przeciwdziałania, zapobiegania i usuwania skutków zdarzeń o charakterze terrorystycznym;
7. organizacja i realizacja zadań z zakresu ochrony infrastruktury krytycznej.

Powiatowy Zespół Zarządzania Kryzysowego

Zadania w sprawach zarządzania kryzysowego starosta wykonuje przy pomocy jednostek organizacyjnych powiatu oraz powiatowego zespołu zarządzania kryzysowego (PZZK). Zespół taki został powołany Zarządzeniem Starosty Bieruńsko-Lędzińskiego nr 24/2019 z dnia 22 lipca 2019 r. w sprawie: określenia składu i zasad funkcjonowania Powiatowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego Starosty Bieruńsko-Lędzińskiego.

Do zadań Zespołu należy w szczególności:

1. ocena występujących i potencjalnych zagrożeń mogących mieć wpływ na bezpieczeństwo publiczne i prognozowanie tych zagrożeń;
2. przygotowywanie propozycji działań i przedstawianie Staroście Bieruńsko-Lędzińskiemu wniosków dotyczących wykonania, zmiany lub zaniechania działań ujętych w powiatowym planie zarządzania kryzysowego;
3. przekazywanie do wiadomości publicznej informacji związanych z zagrożeniami;
4. opiniowanie planu zarządzania kryzysowego powiatu bieruńsko-lędzińskiego.

Plan Zarządzania Kryzysowego Powiatu Bieruńsko-Lędzińskiego

Plan stanowi jedno z podstawowych narzędzi starosty oraz Powiatowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego w przypadku wystąpienia zagrożenia powodującego lub mogącego spowodować sytuację kryzysową o skutkach wykraczających poza granice jednej gminy lub takie, które wymagają zaangażowania sił i środków przekraczających możliwości reagującej gminy z terenu powiatu bieruńsko-lędzińskiego.

Plan Zarządzania Kryzysowego Powiatu Bieruńsko-Lędzińskiego został opracowany we wrześniu 2022 r., zatwierdzony 8 marca 2023 r.

Dokument podlega bieżącej aktualizacji, składa się z następujących elementów:

Plan główny zawierający:

- charakterystykę zagrożeń oraz ocenę ryzyka ich wystąpienia, w tym dotyczących infrastruktury krytycznej, oraz mapy ryzyka i mapy zagrożeń,
- zadania i obowiązki uczestników zarządzania kryzysowego w formie siatki bezpieczeństwa,
- zestawienie sił i środków planowanych do wykorzystania w sytuacjach kryzysowych,
- zadania określone planami działań krótkoterminowych, o których mowa w art. 92 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska.

Zespół przedsięwziąć na wypadek sytuacji kryzysowych, a w tym:

- zadania w zakresie monitorowania zagrożeń,
- tryb uruchamiania niezbędnych sił i środków, uczestniczących w realizacji planowanych przedsięwzięć na wypadek sytuacji kryzysowej,
- procedury reagowania kryzysowego, określające sposób postępowania w sytuacjach kryzysowych,
- współdziałanie między siłami, uczestniczącymi w realizacji planowanych przedsięwzięć na wypadek sytuacji kryzysowej.

Załączniki funkcjonalne planu głównego określające między innymi:

- procedury realizacji zadań z zakresu zarządzania kryzysowego, w tym związane z ochroną infrastruktury krytycznej,
- organizację łączności,
- organizację systemu monitorowania zagrożeń, ostrzegania i alarmowania,

- zasady informowania ludności o zagrożeniach i sposobach postępowania na wypadek zagrożeń,
- organizację ewakuacji z obszarów zagrożonych,
- organizację ratownictwa, opieki medycznej, pomocy społecznej oraz pomocy psychologicznej,
- organizację ochrony przed zagrożeniami charakterystycznymi dla danego obszaru,
- wykaz zawartych umów i porozumień związanych z realizacją zadań zawartych w planie zarządzania kryzysowego,
- zasady oraz tryb oceniania i dokumentowania szkód,
- procedury uruchamiania rezerw państwowych,
- wykaz infrastruktury krytycznej znajdującej się odpowiednio na terenie województwa, powiatu lub gminy, objętej planem zarządzania kryzysowego,
- priorytety w zakresie ochrony oraz odtwarzania infrastruktury krytycznej.

Powiatowe Centrum Zarządzania Kryzysowego

Powiatowe Centrum Zarządzania Kryzysowego (PCZK) zapewnia przepływ informacji na potrzeby zarządzania kryzysowego.

Zgodnie z art. 18 ustawy o zarządzaniu kryzysowym PCZK wykonuje następujące zadania:

- pełnienie całodobowego dyżuru w celu zapewnienia przepływu informacji na potrzeby zarządzania kryzysowego,
- współdziałanie z centrami zarządzania kryzysowego organów administracji publicznej
- nadzór nad funkcjonowaniem systemu wykrywania i alarmowania (SWA) oraz systemu wczesnego ostrzegania ludności (SWO),
- współpraca z podmiotami realizującymi monitoring środowiska,
- współdziałanie z podmiotami prowadzącymi akcje ratownicze, poszukiwawcze i humanitarne,
- dokumentowanie działań podejmowanych przez centrum,
- realizacja zadań stałego dyżuru na potrzeby podwyższania gotowości obronnej państwa.

Powiatowe Centrum Zarządzania Kryzysowego Powiatu Bieruńsko-Lędzińskiego funkcjonuje w Komendzie Miejskiej PSP w Tychach, na podstawie porozumienia zawartego w dniu 28 grudnia 2007 roku pomiędzy Starostą Bieruńsko-Lędzińskim i Komendantem Miejskim PSP w Tychach.

Zgodnie z Zarządzeniem Starosty Bieruńsko-Lędzińskiego nr 32/2007 z dnia 28 grudnia 2007 roku w sprawie: organizacji i zasad funkcjonowania Powiatowego Centrum Zarządzania Kryzysowego, dyżurni Stanowiska Kierowania Komendanta Miejskiego PSP w Tychach realizują zadania Powiatowego Centrum Zarządzania Kryzysowego (PCZK).

System wczesnego ostrzegania (SWO) w powiecie bieruńsko-lędzińskim.

SWO działa w oparciu o Zarządzenie nr 17/2019 Starosty Bieruńsko-Lędzińskiego z dnia 15 maja 2019 roku w sprawie organizacji i działania systemu wczesnego ostrzegania o zagrożeniach (SWO) w powiecie bieruńsko-lędzińskim.

System wykrywania i alarmowania (SWA) w powiecie bieruńsko-lędzińskim

SWA działa w oparciu o zarządzenie nr 2/2016 Starosty Bieruńsko-Lędzińskiego z dnia 14 stycznia 2016 roku w sprawie organizacji i działania systemu wykrywania i alarmowania (SWA) w powiecie bieruńsko-lędzińskim. SWA polega na wykonywaniu zadań związanych z powszechnym ostrzeganiem i alarmowaniem ludności o zagrożeniach na terenie powiatu bieruńsko-lędzińskiego.

Głównymi składnikami wyposażenia magazynu są:

- worki przeciwpowodziowe (170 tys. szt.)
- zapory przeciwpowodziowe (5szt.)
- łódź z silnikiem
- agregaty prądotwórcze (w tym agregat do zasilania aparatury medycznej)
- defibrylator automatyczny AED
- modułowa apteczka I pomocy
- pompa szlamowa / pompa pływająca
- namioty wojskowe 3 szt.
- łóżka polowe 50 szt. kanadyjki, 80 szt. łóżka rozkładane
- radiotelefony przenośne
- latarki i najaśnice
- sprzęt ochrony osobistej – sztormiaki, buty gumowe, kapoki, itp.
- narzędzia podręczne – łomy, siekiery, łopaty, itp.
- taczki

Komisja Rewizyjna po zapoznaniu się z materiałem dot. stanu działań przeciwpowodziowych i zarządzanie kryzysowe oraz dodatkowymi wyjaśnieniami Naczelnika Wydziału Zarządzania Kryzysowego, Spraw Obronnych i Zdrowia nie stwierdziła nieprawidłowości w kontrolowanych zakresie i odstąpiła od formułowania zaleceń pokontrolnych.

Protokół kontrolny stanowi załącznik do protokołu z posiedzenia Komisji Rewizyjnej.

Podpisy kontrolujących:

Ireneusz Starczynowski

Wiesław Bigos

Wiktor Koziorz

Krystyna Wróbel